

Beogradskie Novine

Br. 294.

BEograd, utorak 5. decembra 1916.

Izazi:

dnevno u jutro, ponedeljkom poslije podne.

Prodaje se:

u Beogradu i u krajevima za-

poslednjim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od

6 h

u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-

-Hercegovini i Dalmaciji po

cijeni od . . . . .

8 h

izvan ovog područja . . . . .

12 h

Oglas po čljeniku.

Pretplata:

za 1 mjesec u Beogradu i u

krajevima zaposlednjim

od carsko i kraljevskih četa K 1-50

u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-

-Hercegovini i Dalmaciji K 2-40

izvan ovog područja . . . . . K 3-

Uredništvo: BEograd, Vuka Karadžića ul. 10. Telefon broj 67. — Uprava,

primanje oglasa i preplate: Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 25.

Godina II.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 4. decembra.

Istočno bojište:

Front maršala pl. Mackensena:

Bitka na rijeći Argesu dovela je do pobjede odlučnoga značaja. Navalu dunavske vojske na donjem Argesu nije mogao zadržati protivnik Rumunija i njihovih saveznika, koji su ga bili otpočeli s velikim nadama. Neprijateljska napadačka grupa zahvaćena je severoistočno od Draganešća pa je obuhvatnim prodiranjem potisnuta preko Nišavu. U ovoj borbi, pored njemačkih, bugarskih i otomanskih četa, učastvovali su i austro-ugarski granični lovci i baterije.

Jednovremeno je zapadno od Bukarešta izvojevala sebi prelaz preko rijeke Argesu jedna vojna grupa; ona je juče prodrala do Titu i našla je ovdje na ostake rumunske prve armije, koju su dan ranije potukle austro-ugarske i njemačke čete general leutnant Krafta pl. Delmensingena sjeveroistočno od Pitešća.

Uništena su jaka rumunska odjeljena.

Dalje sjeverno saveznici su zauzeli Trgovište.

Rumunska vojna odjeljena, koja su u svoje vrijeme bila odsjećena u maloj Vlaškoj, postepeno se iznalaze neprekidnim gonjenjem.

Dunav je otvoren.

O veoma bogatom plijenu ne mogu se još dati ni približno tačni podaci, jer on svakog časa stalno raste.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

Dokle je tako u vlaškoj dolini odlučno potučen na noviji saveznici naših protivnika, upinjali su se Rusi uzaludno, da protiv hrabrih austro-ugarskih i njemačkih četa generala pl. Arza i pl. Kövessa postignu uspjeh, koji bi uticao i na Rumunsku. I ako pokušaji za olakšavanje nijesu izvjesno još završeni, to je ipak jučeranje popuštanje ruskih napada u Karpatima pokazalo, da je zamorenim i jako iznurenom neprijatelju veoma potreban borbeni odmor. Samo su s obje strane gornje doline Trotusa Rusi nastavili svoje napade nesmanjenom žestinom i dalje, oni su mjestimice do deset puta napadali, ali su svuda odbijeni, izuzimajući neznačna kolebanja. Na jugu odsjeka oteli smo od protivnika jedan viši, koji smo nedavno bili izgubili.

Front maršala princa Leopolda Bavarskog.

Mjestimica borbena djelatnost neznačnog značaja.

Talijansko bojište:

Topovska vatra u odsjeku Krasa traje i dalje. Otpočele su ponovo i borbe s minama.

Jedna talijanska vazdušna eskadrila bacila je bombe bez ikakvog djejstva na Dutulle, Grossrepen i Sesano. Naši su letači napali protivnika i primorali su jedan letač tipa „Caproni“ da se sa četiri lica svoje posade spusti na zemlju kod Mavhinja. U ovoj vazdušnoj borbi su se odlikovali linijski mornarski poručnik Banfield i nadporučnik Brumovski.

Jugo-Istočno bojište:

Stanje je nepromjenjeno.

Zamjenik glavara generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Dogadjaji na moru:

Jedna naša pomorska vazdušna eskadrila je vrlo uspješno napala bombama neprijateljske položaje kod Dobrodauba i vratila se potpuno nepovrijedjena natrag, iako je protiv nje bila upravljenja vrlo zastoka paljba.

Zapovjedništvo mornarice.

* * *

Trgovište.

Trgovište (Trgovište) je mjesto od nekih 10.000 stanovnika i ima samo u toliko strategijsku važnost, što leži ispred Bokarešta, te može prodiranje austro-ugarskih i njemačkih četa prema Bokareštu da zadrži izvješnju kratko vrijeme, možda dan-dva, a možda i samo sat-dva, jer svekolike osalone tačke toga mjeseta svode se na jedan arsenal i jednu kasarnu. Ali je značajnije zbog svojih ruševina, kao nekadjanja priestonica vlaških kneževa iz godine 1383. do 1716. U 17. vijeku, pod Matijom Basarabom, imalo je Trgovište 60.000 stanovnika, 40 crkava i prostranu palatu, koju su Turci pod Konstantinom Mavrokordatom predali plamenu. Medju ruševinama ističe se kula, koju je Mirča Veliki prije 500–600 godina podigao i nekadanji, sada u kasarnu pretvoreni manastir Deal izvan grada, sa kog je vrlo lijep izgled na prostrani predjel i na doline Jalomice i Dambovice. Kao naročite reliquije pokazuju se u manastiru glave vojvode Radula Ličepoga i Mihajla Hrabroga.

Izvještaj njemačkog vojnog

vodstva.

Kb. Berlin, 4. decembra.

Zapadno bojište:

Front maršala vojvode Albrechta Württemberškog:

U vezi sa prethodno izazvanim eksplozijama engleske patrole u pvenskom i wytshaeftskom zavijutku krenuše protiv naših položaja, pojedinima od njih pošlo je za rukom, da prodru prednje rovove; oni su u borbi prsa u prsa savladani ili odbačeni.

Od ostalih armija nema ništa značajnije da se javi.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda Bavarskog.

Sjeverno od Drisvijatijskog jezera ruske snage posilje jakе pripreme vatrom krenuše protiv naših položaja; odbačene su uz velike njihove gubitke, isto tako propade napad neprijateljskih krstarečih odjeljena na Bistrici Zolotvinjskoj. Vlastita preduzeća zapadno od Tarnopolja i južno od Stanislavova imala su uspjeha.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

U šumskim je Karpatima juče postupila ruska napadna djelatnost; bili su samo još u stanju da izvrše na nekoliko mjestu slabije nalete, koji su bez teškoča odbijeni. Pojačana topnička vatra kanda treba da zabašuri po puštanje samih napada.

Jači je ruski pritisak bio na istočnom erdeljskom bojištu. Na dolini Trašča pošlo je protivniku za rukom, da nešto malo napreduje. Dalje na jug njemačke i austro-ugarske čete povratiše jedan tu skoro izgubljeni višinski položaj.

3. decembar doveo je do odluke u bitci na Argesu: ona je dobijena. Krunisane su uspjehom operacije pješačkog generala pl. Falkenhayna, započete sredinom novembra pobjedonosnom bitkom Körbarg u Južnoj njemačko-bugarskih i otomanskih četa, koje su bile prešle na sjevernu obalu Dunava. Između Dunava i planina spojile se: dunavska vojska, koja vodi borbu pod zapovjedništvom pješačkog generala Koscha iz pravca od Svištova, vojna grupa generalleutanta Kühnela, koja je nadrla kroz Malu Vlašku preko Craiove, grupa generalleutanta Kraffta pl. Delmensingena, koja je poslije ogorčenih borbi duž Argesula izašla iz planine i njemačko-austro-ugarske čete, koje pod zapovjedništvom generalleutanta pl. Morgena nadiru preko Campolunga. Lijeko je krilo juče zauzelo Trgovište, čete generalleutanta Kraffta pl. Delmensingena produžile su se na Pite-

štija svoj pobijedonosni pohod, potpuno potukše I. rumunsku armiju i prebacise njene ostake preko Titua, gdje se željeznička pruga iz Bokarešta račva za Campolung i Pištešti, pravo u Šake okušanoj 41. diviziji, pod zapovjedništvom generalleutanta Schmidta pl. Knobelsdorfa. Na lijevoj obali Argesula sjeverozapadno i zapadno od Bokarešta, jugozapadno od tvrdjave cibacen je Rumun, koji je imao namjeru, da odvojeno tuče dunavsku vojsku, dok je njegovo sjeverno krilo, I. vojska davalu otpora, preko Neajlovua prema Argesulu. Južno od Bokarešta imale su se odbaciti jake rusko-rumunske snage; i ovde je neprijatelju pripredjen težak poraz.

Konjici i letačima podje za rukom pojedina prekidanja željezničke pruge u zaledjini rumunske vojske. Držanje naših četa u ovim pobijedonosnim borbama bilo je iznad svake povrhale, silno je bilo što su oni izvršili u pogledu maršovanja, bogatstvo zenilje i zaplijenjena neprijateljska provijantna komora olakšavali su ishranu četa. Rumunska je vojska pretrpila najteži i najkrvavije gubitke. Onim hiljadama zarobljenika iz zadnjih dana valja još dodati preko 8000 ljudi, plijen je neizmjeran; dunavska je vojska zaplijenila 35 topa, a kod Titua padoše nam Šaka 13 lokomotiva sa mnogobrojnim voznim parkom. Operacije se nastavljaju prema planu. Predstoje nove borbe.

U Dobrudži nije bilo veće borbene djelatnosti.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Borbe u Ateni.

U atenskim ulicama bjesni borba. Grčke su puške planule protiv sporazuma, a grad je postao poprište krvavih scena, čiji završetak i razmjer još nije ni poznat. To je otpor narodni protiv samovoljnika, odupiranje bez narodite osnove i odluke protiv posljednjeg zahtjeva, koji se od ove države htio iznudit. Taj zahtjev zbilja je b'o vrhunac sviju dosadašnjih, on je tražio ni više ni manje nego potpuno razrušenje Grčke. Poslije čitavoga niza nasilnih mjer, pomoću kojih su Grčku htjeli primudititi da ratuje, poslanici na kraju zatražile izdavanje svog oružja i ratnog materijala, kako se ono ne bi upotrijebilo jednoga dana protiv sporazuma. Grčka vlada, koja je u toku vremena u interesu mira primala zahtjev za zahtjevom, zazirala je od ovog posljednjeg koraka, pošto bi Grčka njime bila osudjena na potpunu nemoc. Ministarski je savjet rješio, da uskrsati izdavanje oružja, pa je usli-

kneza Nikole, te kod Mirca (na južnom obronku Lovćena) prisustvovao vojnoj smotri nad jednom brigadom, koju je sačinjavalo pet crnogorskih bataljuna. Na državnoj granici uzeo je monarh soli i hleiba i na strani kneza prošao kraj četa, koje su stajale pod zapovjedništvom vojvode Bože Petrovića. Bili su to samo visoki, čvrsti ljudi, čiji izgled je na careva usta izmamio više puta poklik „junaci!“

Gradnja umjetničke serpentinske ceste od Kotora do Kršca (1879.–1881.) dalja je posljedica ove carske posjeti. Ovom, velikim troškom podignutom vezom, udaren je temelj gospodarskom napretku Crne Gore i potpuno priznanje vrijednosti tog djela, došao je knez Nikola godine 1881. ponovno u Beč, da izradi caru zahvalnost crnogorskog naroda.

Godine 1871. rodio se knezu sin, nadšef vojske u Crnoj Gori, i tada u Cetinju, kad je 4. aprila (22. marta) 1885. prijestolonasljednik Rudolf u pratinji prijestolonasljednice Stefani, nadvojvode Ivana Salvatora (Ivana Orta) i dalmatinskog namjesnika baruna Jovanovića došao u pohode kneževskoj obitelji. Prijestolonasljednički supruzi ostali su tri dana u crnogorskog glavnog grada, te su zadržali kako prema kneževskoj kući, tako i prema narodu trajnu sklonost.

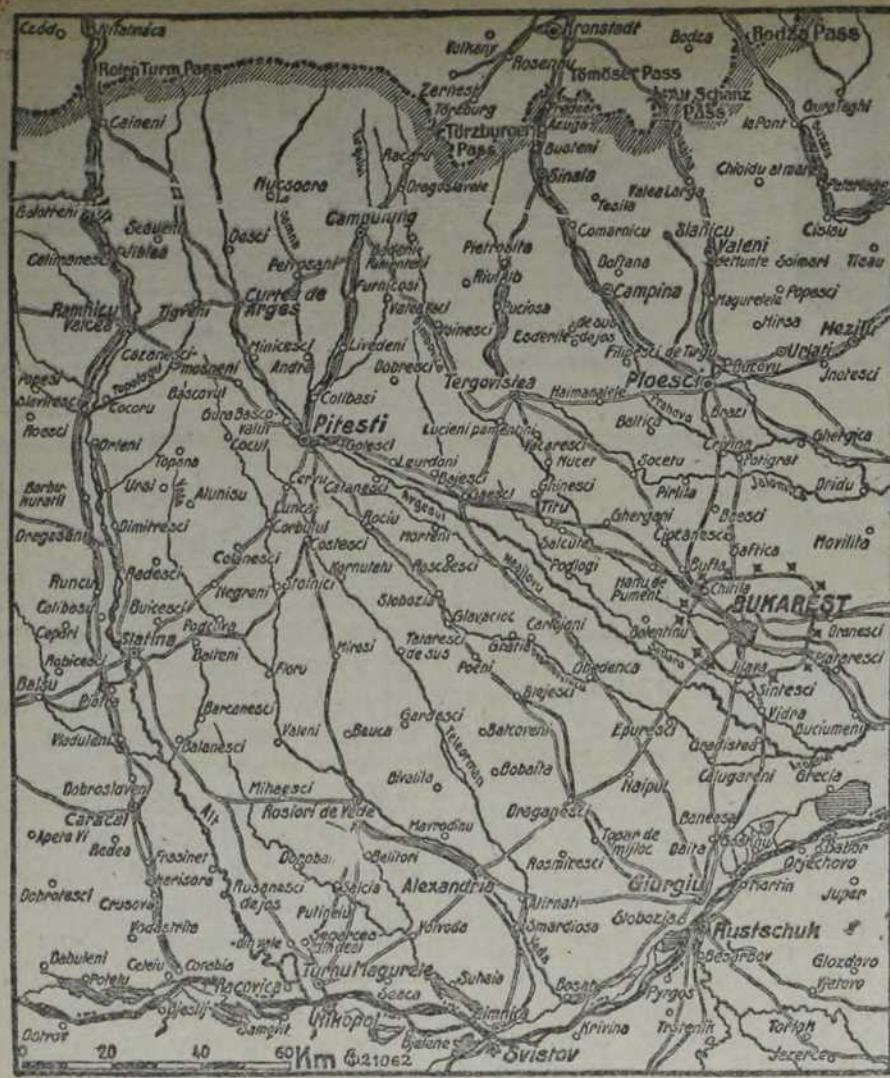
Brojni stariji ljudi još se i danas sjećaju onog oduševljenja, koje je vladalo na Cetinju, kad je 4. aprila (22. marta) 1885. prijestolonasljednik Rudolf u pratinji prijestolonasljednice Stefani, nadvojvode Ivana Salvatora (Ivana Orta) i dalmatinskog namjesnika baruna Jovanovića došao u pohode kneževskoj obitelji. Prijestolonasljednički supruzi ostali su tri dana u crnogorskog glavnog grada, te su zadržali kako prema kneževskoj kući, tako i prema narodu trajnu sklonost.

Poslije je dolazio knez (kasnije kralj) Nikola češće u Beč, a nije prošao ni kod neslužbenih putovanja da učini prijateljsko susjedni posjet u car-

skom dvoru. Najsajniji je nesumnjivo bio onaj doček, koji je bio priredjen kralju Nikoli prigodom njegovog dolaska u Beč u junu 1912. godine. Gospodar je tada u Schönbrunn na strani cara Franje Josipa obavio znamenitu smotru nad dobrovoljnim motornim zborovima, te se vratio kao vrhovni vlasnik jedne austro-ugarske puškovne i kao član carske i kraljevske vojske.

Kako je kralj — sam vojnik i ratnik od najranije mladosti — znao visoko da cijeni ovo odlikovanje, vidi se iz rječi, koje je rekao povodom predavanja vlasničkog patentu pisaru te spomenice: „Javite Njegovom Veličastju, vašem uzvišenom caru i kralju, da knezu jednog ratničkog naroda nije mogao misaoniye odlikovanje podijeliti, već mu dati takovo počasno mjesto, koje me neposredno sa njegovom slavnom vojskom veže. Isprava ovog dokaza milosti neka mi je uvijek pred očima; ona će imati začasno mjesto u mojoj kući. (Vlasnički patent nalazi se i danas još u radnoj sobi kralja, neposredno u blizini pisaljeg stola, u teškom, sa carskom krunom ukrašenom okviru.)

Kralj Nikola bio je uvijek iskren i osvjeđeni čovjek, deset godina stariji od carja Franje Josipa, te mu je bio u začuđnom prijateljstvu vrlo odan. Kako je daleko sizalo njegovo potpuno ustaljeno povjerenje u plemenitost jedog vladara, dokazuje slijedeći nalog austro-ugarskom atašeu za prvih dana razmahom se svjetskog rata:

Deset kilometara pred Bukareštom.

Rat sa Rumunjskom.

Uprava u zaposjednutim rumunjskim krajevima.

Kb. Beč, 3. decembra.

Iz glavnog stana za ratnu štampujavaju: Pošto su veći dijelovi Rumunjske pali šaka središnjim vlastima, to su ove pristupile uredinju svoje uprave u zaposjednutim krajevima na. Na čelu ove vojne uprave u Rumunju koji stoji general pl. Tuđelj, koji je u početku rata bio zapovjednik osmog badenskog zbora. Njemu su potčenjena pojedina odjeljiva, u kojima su osim Nijemaca postavljeni i predstavnici ostalih središnjih vlasti. Iskorisćavanjem se prema unapred utvrđenim načinima, koja vode s jedne strane računa o potreba Rumunjske, a s druge strane o potreba središnjih vlasti, koje je Engleska odsjekla od ostalog svijeta.

Francuska govori — Njemačka radi.
(Naročiti brzavoj „Beogradske Novine“.)

Paris, 4. decembra.

Hervé piše: Dokle se u tajnim sjednicama francuske komore govor, do tle Njemačka radi. U Rumunjskoj se žalosni dogadjaji prehitravaju. Kad se svakog časa ponavlja vijest, da je Bukarešta pao, ne treba se u francuskog tome niko čuditi. Dokle mi govorimo, došlo je taj strahoviti narod primio velike žrtve gradjanske dužnosti sa jednim patriotizmom, koji uči poštovanje. Istina je i Béthmann-Hollweg govorio, ali su njegovim muškim riječima odmah slijedila i djela, čija brzina i odlučnost podsjeća na odlike Francuske u doba revolucije.

Deset kilometara pred Bukareštom!
(Naročiti brzavoj „Beogradske Novine“.)

Berlin, 4. decembra.

„National Zeitung“ javlja: „Odeski Listok“ ima iz Renija ovu brzavojnu vijest:

„Ja hoću i želim za moju zemlju mir, ali, ko bi znao, kakove promjene traži sudbina. — Troje moje djece nalazi se izvan zemlje; molite svoga cara u moje ime, da im milostivo dozvoli povratku kući, ma što donijeli najblizi dani!“

Ti najblizi dani su donijeli rat, kojeg je kralj hlio rado da prepreči; dobrodošli car je međutim bez obzira na to osigurao crnogorskim prinćevima i princešama povratak u domovinu i na taj način opravdao staro povjerenje u habsburško viteštvu.

Ljuti je rat donio za Crnu Goru, koju su njeni hvaljivaci saveznici ostavili na cijeliju, tvrde udarce sudbine i teška iskušenja; pa ni danas nijesu još posve utri tragovi rata. No neprijatelji kroz 15 mjeseci odavna su opet na putu, da budu dobri prijatelji i susedi, kako su bili i prije kroz stoljeća; u crnogorskom narodu dozrijeva spoznaja, da moćan susjed može biti dobar prijatelj i pomoćnik, kako je uvijek i bila jaka volja velikog cara i kralja Franje Josipa.

Hvali se srčano i viteško raspoloženje crnogorskog naroda u svojim ne-pokvarenim elementima. Ne nepravom, jer narod, koji posjeduje krijeponst predja, dokazuje nju i postenim sačešćem u žalosti nad plemenitim vladarom susjedne države, čiji život i rad pripada sveiskoj povijesti.

Zajednička tuga — zajednička boj: neka Crnoj Gori bude sudjeno, da se upravom novog cara i kralja dočeka na strani Austro-Ugarske moždane opeč doživeti i zajedničke dane zadosti.

SI.

Križ u Grčkoj.

Položaj u Ateni.

(Naročiti brzavoj „Beogradske Novine“.)

Berlin, 4. decembra.

Danas predloži iz Atene velika zbrka vijesti, po je prilegao upravo nemoguć. Čini se, da se grčka vojska još i dalje odupire izručenju oruđa i da je posada sila sporazuma u pratnji i pod zaštitom grčke vojske napustila Atenu.

Čini se, da Reuterov i Havasov ured hotimice donose pomučene i nejasne vijesti, ili su okjaštene od cenzure, što dokazuje, da danas prijlike Ateni nijesu po ukusu sile sporazuma.

Borba je prestala — Situacija je vrlo kritična.

Kb. Atena, 4. decembra.

(9 sati u jutru). Pobjeda je popustila i u veću je prestala. Savezničke čete vraćene su u Pirej. Vlada je admirala Fournetu ponudila predaju šest baterija brdke artiljerije, ali su saveznički poslanici od svojih vlasti dobiti upustvo da izjave da je pitanje i suviše ozbiljno, da bi se savezničke vlade mogle zadovoljiti izdavanjem ratnog materijala na ime zadovoljenja za napad izvršen 1. decembra.

Ostvaka pariskog poslanika. — Zadovoljenje.

Kb. Pariz, 4. decembra.

Havasov ured javlja: S obzirom na posljedne događaje u Ateni podnio je grčki poslanik u Parizu Atos Romanos svoju ostvaku. Isti je učinio i savjetnik po-

slanista. Prije podne došao je grčki princ Djordje u poslarsvo i dugo je pregovaran sa Romanosom. Savezničke vlade preduzimaju zajedničke mјere da sebi pribave zadovoljenje za napad izvršen 1. decembra u Ateni.

Konfiskacija grčkih brodova u Francuskoj.

Kb. Pariz, 3. decembra.

„Matin“ javlja, da su konfiskovani grčki brodovi u Francuskoj i u drugim saveznim državama. Iz toga proizlazi, da je Grčka blokirana. Najnoviji dogadjaji u Ateni primljeni su s najvećim negodovanjem.

Listovi se slažu u tome, da je sada dužnost, da se ubicama i izdajnicima dosudi takva kazna, da je nikada neće zaboraviti.

FRANJO JOSIP PRVI.

Manifestacije žalosti u Plevlju.

Pišu iz Plevlja: Na 29. novembra održana je izvanredna sjednica opštinskog vijeća, da dade izražaja svoje sučuti nad smrću cara i kralja. Sjednici su prisutstvovali gr. zapovjednik i gradjanski povjerenik okružnog zapovjedništva. Načelnik Bajrović-paša držao je govor, u kom je istakao odlične vladalačke vrline premiijulog vladara, te dao izražaja opšto sučuti kao i pripadnosti i nepokolebitog lojaliteta prema novom vladaru. Na koncu je Bajrović-paša predao okružnom zapovjedniku adresu „Jednost sa zamolbom, da je preda Njegovo Preuzvišenosti glavnom guverneru.

Austro-Ugarska.

Car i kralj Karlo u glavnom stanu.

Kb. Beč, 4. decembra.

Iz glavnog stana za ratnu štampujavaju: Njegovo Veličanstvo car i kralj, koji je danas objavljenom previšnjom naredbom primio vrhovno vojno vodstvo i time glavno zapovjedništvo nad ukupnom oružanom silom, stigao je 2. decembra u 7.40 u jutru načotim dvorskim vozom u glavni stanu za sada privremeni boravak. Zbog državne žalosti prijem na stanicu bio je ograničen samo na javljanje nekolicine lica vrhovnog vojnog vodstva. Na stanicu su izašli: Njegovo c. i k. Visočanstvo maršal na vojvoda Friedrich i načelnik glavnog stožera maršal Conrad pl. Hötzendorff sa svojom najužom pratnjom, dalje kraljevsko-pruski general-major pl. Cramon, dodijeljen na službu Njegovom Veličanstvu, komandant vojne stанице pukovnik Kundtmann, poslanik grof Turn, zemaljski predsjednik barun Widmann, zemaljski namjesnik grof Larisch-Mönich, generalni direktor kašavsko-odreberške željeznicu pl. Pulsky, generalni vikar kneza biskupa monsignore Kolka i predstavnici vlade i mjesnih vlasti. Njegovo Veličanstvo, burno pozdravljeno od stanovništva, otišlo je u zamak, u kojem staniće Njegovo c. i k. Visočanstvo nadvojvoda Friedrich i saslušalo je tamo tihu misu. Zatim je car i kralj primio predstavljanje časnika vrhovnog vojnog vodstva pa je zatim u posebnim audiencijama primio Njegovo c. i k. Visočanstvo maršala nadvojvoda Friedricha, maršala baruna pl. Conradra, zastupnika načelnika glavnog stožera i načelnika operativnog odjeljenja vrhovnog vojnog vodstva podmaršala pl. Metzgera, komandanta stana general-majora pl. Kaltendorfa, šefove odjeljenja, dalje zemaljskog predsjednika i zemaljskog kapetana. Na tučku su učestvovali generali dodijeljeni vrhovnom vojnem vodstvu i obojica gradjanskih službenika pomenutih na posljednjem mjestu. Poslije podne Njegovo Veličanstvo u svome novom svojstvu kao vrhovni komandant vojske primilo prvi rapport načelnika glavnog stožera.

Talijani o Hrvatima.

„Giornale d’ Italia“ objelodanjuje jednu polemiku Caburjevu (dugodjiličnog svog bečkog dopisnika u Beču, pozatog neprijatelja Austrije, a u prvom redu svih južnih Slovena) protiv publikacije engleskog novinara Steeda (Scots Viatora) te u njoj hvali osoblju Hrvata:

„Mi znamo“, veli Cabuci „Giornale d’ Italia“, „da su u koncentracijonim taborima u Srbiji, a i drugdje hrvatski zarobljenici mnogo nastočni, da svim mogućim prijetnjama odvrate naše zemaljake, da prihvate ponudu i dodu u našu vojsku, gdje će se boriti protiv Austro-Ugarske. I u našim zarobljeničkim taborima Hrvati su ujvijek prvi, koji s vlastim prilikom pokazuju svoju neslonivu priručnost prema Austro-Ugarskoj Monarkiji. Prigodom rođendana cara i kralja Franje Josipa tražili su n. pr. održanje svečane mise.

Znaju li naši engleski prijatelji, da hrvatske će ne stježiti hvalu samu za svoje zasluge na našoj fronti? Austro-Ugarsko izvješće od 26. oktobra javlja, da je hrvatsko domobranstvo neprisp

vim junaštvom protjeralo Rumunje iz Erdelja. General Puhalo, koji upravlja operacijama na jednom dijelu ruske fronte, jest Hrvat, a jednako i general Borojević, koji je, iza kako je na krši ubrzo tako i površno, premješten za ruske ofensive u Galiciju, a odane natrag na talijansku frontu, gdje mu je povjerena obrana austrijske linije na cesti prema Trstu. A konačno je i potpukovnik Trudija Hrvat, kojemu austro-ugarci kašta stampa posvjetuje bezbroj zanosnih članaka, hvaćeni njegovu izvanrednu hrabrost i na ruskoj i na talijanskoj fronti.“

Ban Skerlecz u Pešti.

Kb. Budimpešta, 4. decembra.

Ban Hrvatske i Slavonije barun dr. Ivan Skerlecz stigao je jutros ovam u pravni dr. Ivana Ljubljanskog radi učešća u savjetovanjima odnosno krunisanja.

Poljska kraljevina.

Doček 6. puka poljske pomoćne vojske u Ljubljani.

Iz Ljubljana pišu:

Jutros je amo stigao sa fronta legijski puk br. 6, na prošaku u Nalenezu. Na stanicu je pozdravio pukovnju zamjenik vojnog glavnog guvernera general-major Grzeticki, a posjede toga je predsjednik odbora, pokrenutog da pozdravi puk, držao zapovjednik puka, potpukovniku Norwi-Neugebaueru, poduzeo pozdravni govor. Zapovjednik puka zahvalio se govorom, koji je svršio poklikom: „Živjela nezavisna Poljska!“ Zatim je puk vodjen general-majorom Grzeckijem, marširao na glavni trg uz živahne simpatične demonstracije stanovništva. Na trgu se puk postavio u red pred garnizonском crkvom. Malo zatim stigao je i vojni generalni guverner FZM. pl. Kuk a pratnja — u kojoj je bilo i njemačko zastupništvo — da pozdravi legionere. Generalni guverner držao je pukov govor, u kojem je istaknuo nikad uvele lovore, što je puk pobrao, pa je nastavio: „Vi ste svi ponositi i svjesni, što ste učestvovali u stvaranju nezavisne kraljevine Poljske. Vaš će zadatak i svrha biti, da ustrojite narodnu poljsku armiju, koja je neophodno nužna kraljevstvu poljskome. To je doduše vrlo težak, ali i častan zadatak. Ja sam potpuno uvjeren, da ćete svi, sa vašim istaknutim vojnim svojstvima i sa vašim velikim ratnim iskustvom, uspješno uticati na čitav narod. Svačije su oči u vas uprte i kako se vi budec vladati, tako dajete izgled čitavome narodu. Uvjeren sam, da ćete najlepši primjer dati, pa vam želim najbolji uspjeh.“ Zapovjednik puka zahvalio se generalom guverneru na časnome dočeku, a zatim je viši vojni sveštenik blagoslovio puk. Svečani se doček dovršio defiliranjem puka pred generalnim guvernerom, koji je puku izjavio svoje potpuno priznanje za besprekorni red i vojničko defiliranje.

Engleska i kolonije.

Vijesti o predstojećem odstupanju Asquitha.

(Naročiti brzavoj „Beogradske Novine“.)

Rotterdam, 4. decembra.

„Nieuwe Rotterdamsche Courant“ javlja iz Londona:

U hodnicima parlamenta se čuje vijest, da će ministar predsjednik Asquith odstupiti. Vjerljivo će na njegovu mjesto doći privremeno Bonar Law, ali će docnije doći Lloyd George. Govori se, da neki članovi liberalne i radničke stranke namjeravaju, da glasaju u srijedu protiv prijedloga o kreditima, koji će Asquith podnijeti. Oni žele da se vlada jasnije izjasni o ciljevima, za koje se sporazum bori, nego li što su to učinili u svojim posljednjim govorima Grey i Asquith. Oni žele izjave sa tačnim geografskim i finansijskim podatcima, da bi se znalo zašto se zemlja bori.

Dale je izjavio Trepov, da su s

veznici priznali Rusiji pravo na Carigrad i Dardanele, a Rumunjska će imati slobodu prolaza kroz ovo morsko tijesno pod rumunjskom zastavom.

Pitanje mira.

Najteži pitanje Niemačke pri zaključenju mira.

(Naročiti brzavoj „Beogradske Novine“.)

Köln, 4. decembra.

„Kölische Zeitung“ govori u podučem članku o ratnim ciljevima Njemačke, pa izjavljuje, da je kao najteži zadatak pri zaključenju mira učinkovito važilo belgijsko pitanje. U političkom pogledu istina postoji saglasnost u tome, da mi na aneksiju Belgije u državopravnom smislu ne mislimo. Ako belgijska vlada hoće, ona bez sumnje od nas može dobiti mir, koji bi ponovo uspostavio belgijsku državu i belgijsku monarhiju, ali bi nam se morala dati u spoljnjim odnosima jasna jamstva, a na artiljeriju, da Belgija neće biti više oruđe politike i ratovanja naših saveznika. Mi bi pri tome morali obezbijediti našu narodnu privredu i moralni bi ostvariti i u vijek u rukama držati jamstvo, da privredni život Belgije neće postati oružje protiv nas. Naša buduća vojnička i privredna bezbjednost zahtjeva, da mi našom rukom držimo Anvers, koji će nam u budućnosti zahtjevati za život biti isto tako važan kao Hamburg i Bremen. To isto važi i za liniju Maas i njenim utvrđenjima u opšt. Preprečiti lanac kroz Beli grij, jednovremeno zaštita jednog neprijateljskog razvijanja ne smije nama ponovo groziti. Odnosno obezbijede prema Francuskoj izjavljuje ista novina, francuske oblasti, koje smo mi zaposjeli, među njima veliki sjevero-francuski ugleni kotač, za nas su vrlo važne zaloge, koje ne možemo pustiti iz ruke, ako se s druge strane naša vojnička i privredna bezbjednost kojim drugim načinom ne bi ostvarila i ne bi se povratila njemačka svojina. Tu leži rješenje pitanja o kolonijama. Ako se mi pored zahtjeva o ratnoj odstupi ograničimo na takve zahtjeve, kojima bi bio samo cilj bolja i spravljena granica, onda nam neće nitko moći predbaciti, da mi žudimo za zemljistom i da smo pretjerani. Mali učur Briey je vrlo važan za bezbjednost nezavisnosti naše narodne privrede, prije svega u ratno doba. Nama je Briey

Na prednjoj strani ploče nalazi natpis: „Svojim vjernim drugovima, 22. pričuvni zbor“. Danas je ta posveta zatrpana mnogo brojnim vijencima. Cijelo lice spomenika zavijeno je u obilno zelenilo i šarenilo, iz kog vire boje Njemačke, Austrije i Ugarske. Lijevo je krilo nadkritljeno ravninom, do koje se dolazi preko širokih stjepenica, a koju gradi kameni krovčeg, koji leži na masivnom kamenom podnožju i kracim stubovima. Masivno, ali ipak lijepo izveden stoji ovaj spomenik junačke veličine pred hrastovom šumom. Njegova natrjenja glasi: „Pruski pričuvni pješački put br. 208 svojim palim junacima“.

Crvenkastim i šljunkom zastrtim stazama i širim mjestima ovi se predneti ističu plastički i svojom mramornom bjelom dopiru u veću daljinu. Ovaj park, jer je on to u istini, zatvoren je životom ogradom, a to još u većoj mjeri krasiti ovo groblje, jer mu ne daje izgled umjetničkog proizvoda, nego orangskog razvijatka njegove okoline i hrastove šume, čini ga, da je ono komad prirode, livade, šume i „polje časti“, na kome su vjerni popadali. Načrt ovog počivališta izradili su c. i. k. naporučnik gospodin Oskar Tarjan i kr. pruski naporučnik Schultz, oni su ovaj zadatak tako savršeno rješili, da odgovara principu povjesničkog groblja. Predmeti, koji su izradjeni prema Tarjanovom načrtu, ne potiskuju prirodu, nego su iz nje postali. Kad jednom opet nastupe blagi, topli dan i gora ozeleni, doćiće u pozadini ovih predmeta tamno zelenilo lista. U uzglavlju grobova nalaze se kamene pločice, one kazuju imena vjernih, koje zemlja pokriva. — Mi vjerujemo, da će ovo šumsko groblje i ovdješnjim im drugima biti istinita škola i ponka u mnogom pogledu.

Aleksa Gj. Popović

advokat iz Užica, biv. narodni poslanik i predsjednik narod. skupštine.

Danas se navršuje godina dana od kada je nečujno, u ovoj ratnoj nuži u svoj: 75. godini, umro u Užicu jedan od rijetkih, zasluznih i priznatih veterana, — a to je Aleksa Gj. Popović, dugogodišnji advokat, biv. narodni poslanik i predsjednik srpske narodne skupštine, koja je 22. februara 1882. god. proglašila Srbiju za kraljevinu.

KORESPONDENCIJA.

G. STEVI ACIMOVICU, Zeneva. — Molim vas, javite Svetislavu Mišiću, da su njegova dječa živa i zdrava, nalaze se kod sestre Dore. Dušanova žena i dječa takođe su dobro. Brana radi. Od sene ništa. Milorad kod kuće. Pozdravljamo ih sive. Darinka Vojkovića. Obrenovac. 21794-8

Gospodinu STEVI ACIMOVICU „hotel „Terminus“, Zeneva, Molim najčutiči, za izveštaj: Je li živ moj sin, Božidar Janković, pješad. podporučnik III pučka, IV bataljona, I čete, moravske divizije, II poziva. Nikola Janković, učitelj, Kragujevac. 21838-8

G. JOVANU PREMOVICU, Zeneva. — Za Vojinu Petrovića, žandarma ministra, inostran. dječa. — Dragi Vojino! Ja sam novac dobita tri puta i tri karte. Ja i Miodrag smo živi i zdravi i nalazimo se u našoj kući. Ako ti je moguće salji mi mješteano. Miodrag je veliki, ide u školu. Primi pozdrav od tvoje žene Marije i sina Miodraga Petrovića, Dubljanska 181 Beograd. 21805-8

DJORDJU RADOJLOVIĆU, Zeneva. Molim, da mi se pošije plaća moga muža Tihomira Trifunca, učitelja u mačvanskom Pričinoviću. Platul nije primio od oktobra prošle godine. Tihomir je u Madjarskoj, a ja sam ovdje s troje djece bez sredstava. Sofija T. Trifunac, učiteljica, Tollmannstr. No. 13, Čačak. 21834-8

SVETI ACIMOVICU, advokatu, Zeneva. Pozivom na vaš oglas učitivo vas molim, pošto sam u oskudici, da mi se isprati što veća suma novaca od moje invadidske potpore koju nisam primila od novembra 1915. god. Broj spiska 1044 a iznosi 600 din. godišnje. Molim vas isprati me na adresu moje kćeri Milice, pošto sam nepismena. S poštovanjem Draga Todorovića, Gunduliceva 15, Beograd. 21840-8

G. SOTIRU ILIĆU, Zeneva. Velika vam hvala na izveštaju o mojim sinovima. Njima molim vas javite da se mi svrži i zdravi nalazimo u Beogradu kao i Aca u Austriji. Neka mi se češće i opširnije javi i šta je sa Dimitrijem, jer mnogo bri nem. Mnogo ih pozdravlja i vama zahvaljuje na trudu i poštije vas Konstantina Zdravković, Kraljeve Natalije 25. 21876-8

STEVI ACIMOVICU, Hotel „Terminus“, Zeneva. Kao čuvar železnički: Skopje-Djevdjelija nisam primio platul od Avgusta 1915. god., s toga vas lepo molim, da mi se pošalje platul ili pak pomoći na račun moje plate. Jednovremeno molim za izveštaj preko Vlade Jovanovića, železničnog — Beograd, Počarska 11 — da li se nalazi u životu. Dragić Ivanović, deštar železnički pri 25 radničkoj družini? Blagodareći vam u naprijed na prevelikoj dobroti, — a očekujem vašu štovanu poštiju — ostajem ponizan: Stanovo Marjanović, čuvar železničke pruge, sada u selu Popoviću, kuće No. 231. srez: kosmajski, blago: beogradski. 21837-8

Ranije nije bilo prilike, da se obilježi uloga ovoga dobrog čovjeka, jer je njegova smrt došla upravo u onim burnim danima, kada je jedan po jedan dio srpske kraljevine bio osvajan od savezničkih, austro-ugarskih, njemačkih i bugarskih četa, i kada u Srbiji nije izlazio nijedan list. Ali je danas moguće i potrebno to učiniti i oživjeti uspomenu na čovjeka, čiji je život bio tjesno vezan sa najinteresantnijim djelom srpske političke povijesti.

Pok. Alekse se u ranoj mladosti pridružio kolu omladinaca, onim elementima, koji su radili na preporodju Srbije i srpskog naroda, onim pionirima, koji su stavili sebi u zadatak, da upute srpski narod na kulturni rad, sličan u zapadno-evropskim državama. On je želio, da državnu vlast učini jakom i sposobnom, da joj da karakter odlučnosti i pravčnosti i da je osloboди kako od uticaja korupcije, tako i od težnje za nasiljem. Jednom riječu, on je bio pobornik savjesne parlamentarne vladavine i tako organizovane podjele rada i nadležnosti za prava i dužnosti stoje u harmoniji, ali samo da inteligencija ira prevagu. To je bio političar, koji je u svom konzervativizmu pokazivao oportunitet, a u svome demokratizmu evolucionizam. On je htio postepen državni i narodni razvitak, ali uvijek siguran, bez rizika, bez zapeleta, bez unutrašnjih i spoljašnjih potresa.

Sa tim idejama on se odmah suočio sa Garašinom i Piroćancem, tim najmarkantnijim predstavnicima „evropskog pravca“ u Srbiji. U društvu njihovom on se razvio u narodnog agitatora i stranačkog političara. I kada se izvršio rascjep između umjerenih i ekstremnih elemenata opozicije, on je prišao desnom krilu, naprednjacima. Jedan od stubova i organizatora naprednjačke stranke bio je pok. Aleksa, i on je mnogo doprinio načelnošći političke borbe, koja je postala vrlo burna sa pojmom radikalista. Svojim moralom i govorima pokoleba stroge zakonske paragrafe. Sve svoje obrane počinjao i završavao je riječima: „Pravda drži zemlju i gradove“. U tome se očitovalo njegova duša.

Poslije političke karijere on se predao adyokaturi i u porotnim sudovima toliko puta je uspijevao, da svojim govorima pokoleba stroge zakonske paragrafe. Sve svoje obrane počinjao i završavao je riječima: „Pravda drži zemlju i gradove“. U tome se očitovalo njegova duša.

Svojim držanjem i značajem on je bio rijetka pojava. Nikada se nije dao preživjeti: ni u ćeđama, ni u postupcima. Pomačao je svaku težnju, koju su rukovodile dobre pobude. Bio je u vijek objektivan, taktilan i pažljiv. Ima dosta tragova njegove velikodusnosti i viteštva. Sirotinji je bio pravi dobrovotor. Zbog toga je i bio poštovan i cijenjen. Njega niko nije mogao mrziti, jer je bio i čeđit muž, i dobar drug i iskren prijatelj.

Neka je slava dobrom čoviku Aleksu Gj. Popoviću. I. P.

dulj utisak. Naročito je važno isaći njegov govor u Nišu, kada je preporučivao i dokazivao, da odnos između Srbije i Austro-Ugarske imaju biti prijateljski, jer su obe zemlje upućene jedna na drugu.

U unutrašnjim političkim borbama on nije dugo učestvovao, niti je htio da stupi u državnu službu, iako mu je ista često nudjena, i ako bi u njoj mogao zauzimat ugledno mjesto.

Poslije političke karijere on se predao adyokaturi i u porotnim sudovima toliko puta je uspijevao, da svojim govorima pokoleba stroge zakonske paragrafe. Sve svoje obrane počinjao i završavao je riječima: „Pravda drži zemlju i gradove“. U tome se očitovalo njegova duša.

Svojim držanjem i značajem on je bio rijetka pojava. Nikada se nije dao preživjeti: ni u ćeđama, ni u postupcima. Pomačao je svaku težnju, koju su rukovodile dobre pobude. Bio je u vijek objektivan, taktilan i pažljiv. Ima dosta tragova njegove velikodusnosti i viteštva. Sirotinji je bio pravi dobrovotor. Zbog toga je i bio poštovan i cijenjen. Njega niko nije mogao mrziti, jer je bio i čeđit muž, i dobar drug i iskren prijatelj.

Neka je slava dobrom čoviku Aleksu Gj. Popoviću. I. P.

Traži se.

Gdje Anastazija Ristić, prije u Prizrenu, a sada u Beogradu, liko od njezinih roditelja, neka dodje u c. i. k. vojni superiorkrat (K. u. k. Feld-superiorat), Skopljanska ulica 8, radi izvještaja.

Traži se opština.

Marica J. Golemović, učiteljica u mirovini, potrebno je da se odmah obrati tajništu opštine grada Beograda radi prijema novčane uputnice.

Statistika varoši Cetinja.

Radi ratnih prikaza na Cetinju proveden popis pučanstva sve od godine 1913. Pošto su u to vrijeme nastale silne promjene, jer je mnogo ljudi što izginulo, ili pomrlo ili se iselilo, to je, kako doznamo, gr. zapovjedništvu odlučilo, da će ovih dana provesti popis pučanstva varoši Cetinja.

U tu će svrhu biti imenovani posebni povjerenici klijma će biti dužnost, da popis obave u sve tančine točno i vjerodostojno, kako bi se što prije mogla dobiti vjerna statistička slika Cetinja.

Radi ratnih prikaza na Cetinju proveden popis pučanstva sve od godine 1913. Pošto su u to vrijeme nastale silne promjene, jer je mnogo ljudi što izginulo, ili pomrlo ili se iselilo, to je, kako doznamo, gr. zapovjedništvu odlučilo, da će ovih dana provesti popis pučanstva varoši Cetinja.

Izvještaj prijavnog ureda od 3. decembra: prijava 57, odjava 22, selidba 25; u hotelima prijavljeno 81, odjavljeno 60, ostalo u hotelima 219.

Kretanje stanovništva.

Izvještaj prijavnog ureda od 3. decembra: prijava 57, odjava 22, selidba 25; u hotelima prijavljeno 81, odjavljeno 60, ostalo u hotelima 219.

Nesretnat slučaj.

Jučje su jedna tramvajska kola u prolazu dohvatile Aleksiju Mihajlović i lako je povrijedila. Predata je u bolnicu.

Luk.

Jučje su prodavnice životnih namirnica opštine grada Beograda vršile prodaju crnog luka. Luk se izdavao takođe na osnovu legitimacija, od člana u porodicu i to do 5 članova po 5 kilograma, a dalje po 10 kilograma i stajao je po kilogramu 60 helera.

Dr. ŽIVANU JAŠIĆU, hotel „Terminus“, Ženeva. Molim, da me izvestite za moga muža Aleksandra Milosavljevića, vojnog L. čete, II. puka, III. poziva, moravske divizije. Blagodar Živku Milosavljeviću sa djećom, Dubljanska 17, Beograd. 21791-8

Miloradu Marinkoviću, iz Ozrena, Krf. Čitali smo tvoj oglas, da si živ i zdrav. U kući smo svi živi i zdravi. Za nas ne brini, nama je ovamo sasvim dobro. Sinovi Milka se nije udala i mnogo te pozdravlja, kao i njena majka. Očeđuju tebe glas, koji te vole, brat Svetislav i mlada Živanika. A. 1415-8

Dr. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. — Prema vašem oglašu, obraćam vam se s molbom, da se zauzmete za pomoć invalida. Moji rođaci Ružici M. Milovanović, biv. učiteljici u Zlatovu, koja se sad nalazi u Šapcu, pošalje novčanu pomoć; jer od oktobra 1915. god. nije primila platu. Pozdrav Jula V. Ilić, Šabac. 21850-8

Miloradu Marinkoviću, iz Ozrena, Krf. Čitali smo tvoj oglas, da si živ i zdrav. U kući smo svi živi i zdravi. Za nas ne brini, nama je ovamo sasvim dobro. Sinovi Milka se nije udala i mnogo te pozdravlja, kao i njena majka. Očeđuju tebe glas, koji te vole, brat Svetislav i mlada Živanika. A. 1415-8

Dr. ŽIVANU PREMOVICU, Ženeva. Molim, da me izvestite za moga muža Aleksandra Milosavljevića, vojnog L. čete, II. puka, III. poziva, moravske divizije. Blagodar Živku Milosavljeviću sa djećom, Dubljanska 17, Beograd. 21791-8

G. JOVANU PREMOVICU, Ženeva. Molim, da me izvestite za moga muža Aleksandra Milosavljevića, vojnog L. čete, II. puka, III. poziva, moravske divizije. Blagodar Živku Milosavljeviću sa djećom, Dubljanska 17, Beograd. 21791-8

MILANU RADIVOJEVICU, Poste-Restante, Žurčik. — Molim vas Bato, potražite mog muža Milana Savića, činovnika vojne stanice iz Kumanova i moga sina Aleksandra Savića, regnatičke čete, 1896. god. Do sada nemam nikakvih vijesti za njih. Ja sam u Kragujevcu sa djećom zdravo. Jelena M. Savić, Njemačka 22. 21796-8

G. JOVANU PREMOVICU, Ženeva. Molim, da me izvestite za moga muža Aleksandra Milosavljevića, vojnog L. čete, II. puka, III. poziva, moravske divizije. Blagodar Živku Milosavljeviću sa djećom, Dubljanska 17, Beograd. 21791-8

G. JOVANU PREMOVICU, Ženeva. Molim, da me izvestite za moga muža Aleksandra Milosavljevića, vojnog L. čete, II. puka, III. poziva, moravske divizije. Blagodar Živku Milosavljeviću sa djećom, Dubljanska 17, Beograd. 21791-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. — Molim učivo, da se zauzmete za pomoć meni, jer nisam stigao da regulisem invalidu. Moji rođaci Branko Pešić, vojni obveznik, umro je na svojoj dužnosti od tifusa 31. jul 1915. god. Ostala sam sa četvoro sitne djece bez ikakvih sredstava. S blagodarnošću Zorka Ljubomira Bebića, Štolska (Baba Višnjina) br. 5, Beograd. 21717-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. — Molim učivo, da se zauzmete za pomoć meni, jer nisam stigao da regulisem invalidu. Moji rođaci Branko Pešić, vojni obveznik, umro je na svojoj dužnosti od tifusa 31. jul 1915. god. Ostala sam sa četvoro sitne djece bez ikakvih sredstava. S blagodarnošću Zorka Ljubomira Bebića, Štolska (Baba Višnjina) br. 5, Beograd. 21717-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. — Molim učivo, da se zauzmete za pomoć meni, jer nisam stigao da regulisem invalidu. Moji rođaci Branko Pešić, vojni obveznik, umro je na svojoj dužnosti od tifusa 31. jul 1915. god. Ostala sam sa četvoro sitne djece bez ikakvih sredstava. S blagodarnošću Zorka Ljubomira Bebića, Štolska (Baba Višnjina) br. 5, Beograd. 21717-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. — Molim učivo, da se zauzmete za pomoć meni, jer nisam stigao da regul

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima . . . 10 helera.

Ljekarska pomoć.

ZUBNI LJEKAR

KRISTINA ORLUŠIĆ

Beograd.

Dečanska ul. 3.

Specialista za izradu veštackih zuba i celih vilica u zlatu i kaičku. Plombe zube, vadi zube bez bole, čisti zube, vrši opravke i prepravke.

Ord.: od 8—12 prije podne.
1 od 2—6 poslijepodne.

21919-1

Kupovine i prodaje

Firme i štote izrađuju uz povoljne cijene brzo i solidno David Frank, dekorativni slikar. Liferant c. i kr. Uprava Monopola. Brod na Savi. Telefon 75. 20120-2

Stanovi.

Udoban stan: 3 sobe, predsjedobje, kuhinja, soba za mladje, kupatilo (kada i furma) i ostale primičnosti, izdaje se odmah, Carigradska 3. 22113-4

KORESPONDENCIJA.

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas dostavite ovaj oglas Nikoli Josiću, bolničaru 19 puka Šumadijska divizija: Dragi braće! Kole! Zašto mi ne mogu oprostiti o smrti Dušanovoj. Kad je umro, kog dana i da li je moguće? Posle mesec dana od tvojog oglasa javlja Milan Mišić iz Francuske, da je Duško zdrav. Molim te izvesti me tačno o svemu, što pre, novac ne želi. Pozdrav od sestre Nata Stojadinović, Medved — Trstenik. 21653-8

Dragutinu Kostiću, Štamparu, Solun. Novac sam primila 175 Krf. Šalji mi i u buduću, jer mi je potreban. Djeca i ja zdrav smo koje i tebi želimo. Izvesti je za gaziđnog sina Zareta Sokolovića, on je kod Pante Stefanovića. Neka se javi ocu. Pozdravljaju te i ilice ruku tvoja djeca, Olga, Savka i Ljubica. Pozdrav i od mene tvoje žene Zorke Kostić, Šljivarska 23. Beograd. 21649-8

G. Gjuri Čakri, direktoru Žemaljske banke, Paris ili gde bude. Ležim bolesna već osam mjeseci. Potrebna mi je najbitnija novčana pomoć, da mogu život održati. Najpokorne vas molim da mi po mojom uložnoj knjižici br. 269, poslatje bar 1000 kruna u načarjem roku jer ćeće verovati, da sad ni sa koje druge strane ne mogu novac dobiti. U vas mi je još jedino uzdanje. Pozdravlje vam iskreno od mene i moga brata Despota, za što vas i on molit i veruje u vašu dobrotu. Emilia Stojanović — Stefanović, Molerova 96. Beograd. 21875-8

Dušanu Simiću. Porodice mole, da pošle spisak živih i pokojnih iz Vel. Krsne, preko jednog od g. g. Djordja i Dragoljuba Radojovića, Ženeva. Oni te lepo mole: da se spisak odsalje u „Beogradske Novine“. Tvoj sa Radom kod dede zdrav; treba im novac. Voj. Krupević, Vel. Krsna. 21819-8

G. Gjuri Čakri, direktoru Žemaljske banke, Paris ili gde bude. Ležim bolesna već osam mjeseci. Potrebna mi je najbitnija novčana pomoć, da mogu život održati. Najpokorne vas molim da mi po mojom uložnoj knjižici br. 269, poslatje bar 1000 kruna u načarjem roku jer ćeće verovati, da sad ni sa koje druge strane ne mogu novac dobiti. U vas mi je još jedino uzdanje. Pozdravlje vam iskreno od mene i moga brata Despota, za što vas i on molit i veruje u vašu dobrotu. Emilia Stojanović — Stefanović, Molerova 96. Beograd. 21875-8

Dušanu Simiću. Porodice mole, da pošle spisak živih i pokojnih iz Vel. Krsne, preko jednog od g. g. Djordja i Dragoljuba Radojovića, Ženeva. Oni te lepo mole: da se spisak odsalje u „Beogradske Novine“. Tvoj sa Radom kod dede zdrav; treba im novac. Voj. Krupević, Vel. Krsna. 21819-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas dostavite ovaj oglas Dragiću Nešoviću, blagajniku XI puka aktivne Šumadijske divizije: Dragi Dragiću! O tebi izveštaj dobili smo. Sretni smo kad čujemo, da si zdrav. Decu čuvam, zdravo su, ne brin! Gledaj da nam pošalje novaca. Izvesti se za Dušana, gde se nalazi. Jos letos nam se javio iz New-Yorka. U velikoj sam briži za njim. Primi mnogo pozdrava od nas, deca ljube ruke svom tati, pozdrav. G. Premović blagodarim. Ljubica Petrović. Kruševac, Regurgasse 4. 21811-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da mi najmanju novčanu pomoć pošaljete, jer sam u oskudici sa dvoje djece. Ruža Radovanović. Vidinska 10, Beograd. 21822-8

STEVI ACIMOVICU, advokatu, Hotel Terminus, Ženeva. Invalidu moga pok. muža Milivoja Atanackovića po obračunu Nr. 163, koju sam primala u mtn. finansija, nisan primila još septembra 1915. godine. Molim, da mi se na kolika sumu pošalje, ja Vam toplo blagodarin. Danica Atanacković. Sredačka, kod Počarevačke ul. br. 3, Beograd. 21826-8

G. TIMI STANIMIROVIĆU, načelniku pošto-telegraf. odelenja, i g. STEVI ACIMOVICU. Molim g. Stanimiroviću, načelniku, za pomoć na račun moga primanja. Tako isto molim g. Acimoviću, da me prijaviti za novčanu pomoć. Do sada nisam dobiti ni s koje strane mesta. Mladen Pavlović, služajtel poštanskog telegrafskog odelenja. Selo Popović, srez Kosmajski. 21826-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Prema Vašem oglasu, najčuđivoje Vas molim, da poradije, da mi se posalje moja invalida, jer se nadazim sa moje četvero sitne dječice u oskudici. Broj obračuna glavnog spaša drž. blag. 756. Unaprijed zahvalna, Sara Alhabari. Kneginja Ljubice 43, Beograd. 21831-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Prema Vašem oglasu, najčuđivoje Vas molim, da poradije, da mi se posalje moja invalida, jer se nadazim sa moje dvoje sitne dječice u oskudici. Broj obračuna glavnog spaša drž. blag. 756. Unaprijed zahvalna, Saja Koen. Jevrejska 12, Beograd. 21831-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Prema Vašem oglasu, najčuđivoje Vas molim, da poradije, da mi se posalje moja invalida, jer se nadazim sa moje dvoje sitne dječice u oskudici. Broj obračuna glavnog spaša drž. blag. 756. Unaprijed zahvalna, Saja Koen. Jevrejska 12, Beograd. 21830-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Svajcarica. Učito Vas molim, da mi posaljete penziju, koju 14 mjeseci nisam primila iz Rudarskog Dr. Odelenja. Imam familiju u Rusiji, i ne mogu dobiti pomoći, te se zbog toga na Vas obraćam. Jedan mi je sin u rata. Vladimić Pocketi, a drugi odsutan, pa se nalazim u oskudici, i dosad nisam dobita nikakvu pomoć. Penziju sam primala 36 i pol dinara mjesecu, sada sam sa djeecom u oskudici, i molim napokonjije, da mi saljete pomoć. Ponizna, Tatjana Pocketi. Donja 29, Beograd. 21827-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim te javi mome sinu Životu, štab konjičke divizije, da smo mi kod kuće svi zdravi i živi i da se ne brine. Pozdrav tvoj Andra Paradijan, Poljna, Rekovac. 21881-8

G. VELJI Z. ACIMOVICU, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. VELJI Z. ACIMOVICU, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim te javi mome sinu Životu, štab konjičke divizije, da smo mi kod kuće svi zdravi i živi i da se ne brine. Pozdrav tvoj Andra Paradijan, Poljna, Rekovac. 21881-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta Grocka. 21852-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim Vas ljepe, da me izvijestite, da li je živ moj otac Kosta Petković, iz Grocke, vojnik I. poljske bolnice, II. poziva, VII. puka dunav. divizije. Blagodaran Ljubomir Petrović iz Grocke, srez grancanski, pošta G